Մարդասիրական գրքեր սպանում է 300 նիւսխէ վերիւիպ, սէնէմի գրյմէթի իսթանպոլ իչին 250 գուրուշ, վէ ալիմը այլրը 125 գրշ. վէ թաշրաբար իչին բօսթա բարասը իչինէ օլարագ, սէնէմի գրյմէթի սաղ ադէտ 250, վէ ալիմը այլրը սախի 125 գրշ. սուր։

Վէ պէհէր նիւսխէսի 40 փարաչա սաթըլըր։

Մասիսի Էֆքեար

ՄԻԻՆԱՏԻ

Իլանթքա պէհէր սաթըրը իչին ալիրինճի ադէտա 3 իքինճի ադէտա 2, վէ իւչինճիւ վէ սայիր ադէտարար իչին 1 էր գրշ։ Իլանբրանա գանուլմասան իլանքն սաթըրը 5 գրշ. սուր։

Մեքթուպ վէ սայիրե գալաթաս Թէնճէնպիկ բազարճան վագը № 29 իքի խանէնան կարաղաս 6. փանասան իսթանպոլ

ՈՒՄՈՒՐԸ ԲՕԼԻԹԻԳԸՑՑԷ ՎԷ ՄԷՎԱՏՏԸ ՍԱՑԻՐԷ

ԱԼԹԸՆՃԸ ՍԷՆԷ ՀՐԱՒ ԲԷՊԻԼ ԷՎՎԷԼ ՀՕ | 1871 ՄԱՅԻՍ 22 ՇՈՒՄԱ ԻՐԹԷՍԻ ԱԽՇԱՄ | ԱՎԱՖՐԱՆԿԱ ՑՈՒՆԻՍ 3 | ՆԻՒՄԷՐՕ 1591

ԻԼ ԱՆԱԹ

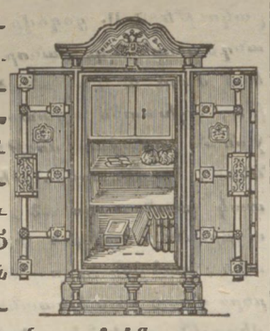

Մ. Վէրթէյմ վէ գումբանեանընֆապրիգասընտան չրգան մալլէրին, Գալաթատա Եիւքսէք գալտրրըմատա վագը 98 նիւմէրօլու տէբօզիթօսու 1870 սէնէսի յունիս 5 ինէ վուգու պուլան Պէյօղլու հարիգի հէնկեամընտա, գացալարընտա մահֆուզ պուլունմուշ օլան բօլիցա վէ սայիր էվրագլարը հէյյէթի սալիեէլէրինէ գալըպ սալա ղէտէլէնմիշ օլմասան պիր թագըմ գացա սահիպի օլան ղէվաթըն քէնտի կէօնիւլ բատէթլերի իլէ պալէատէ զիքրի սէպգաթ իտէն ֆապրիգաթօրա իրսալ իլլէմիշ օլտուգլարը չէհատէթնամէլէրէն մասատա, միւմայիլէյհ ֆապրիգաթօրուն պու կիւնլէրէտ Անվէրսէն աթիտէքի չէհատէթնամէյի ախզ իլլէմիշ օլտուղունու իսթանպոլուն բաղպէթլու էհալիսինէ պէեանէ միւսարաթ իտէր։

Անվէրս, 10 փեար. 1871

Մահը հալին սէքիզինճի կիճէսի զուհուր իտէն հարիգտէ մէքիւլաթ վէ օգկա մալլէրի իլէ տօլու օլան մաղազամ միւհթէրէք օլմուշ տուր։ Շէքէր, իչկիլեր, վէ ըսբարչէթ մումլարը, թամ օն սաաթ եանտըլար վէ միւտաէթի մէզքիւր հէնկեամընտա, տէմիր գացամ ալէֆլէրին իչինէ պուլունմագտա վէ պէն իսէ պէօյիւք էնտիչէ իչինէ իտիմ, չիւնքի, մէզքիւր գացատա, ագճէ, բօլիչա, վէ մաղազամըն հաեաթը մագամընտա օլան սայիր էվրագլար պուլունմագտա իտի։ Լաքին, չիւքրլեր թանղրըեա գացամը այտրղրմտա, գացամըն, աթլչէ քեամիլէն գարչը գօեուպ վէ տէրունինէ պուլունան ագճէ վէ սայիրէլէրին ասլա զէտէլէնմիշ օլմասըղընը թահզրգ իլլէտիմ։

Վիէննանըն Մ. Վէրթէյմ վէ գումբանեասը, քէնտի ֆապրիգալարընտան չղան մալլէրի իլէ մալիւմիւ ամմէ օլտուղունտան, հագգլարընտա մէտտ ու սէնա օգուսատա հաճաթ կէօրմէյիզ, լաքին, Անվէրս չէհրի սէքէնէլէրինին կէօզլերի իլէ կէօրմիւշ օլտուգլարը պալէատէքի վագաեր էհալիյէ պիտիրմէմէքլիք իտէմմ։ Պինապէրին, պէնտէնիզէ մուավէնէթ իթմէքլիյէ միւսարաթ իլլէմիշ օլան պէլէտիյէ սայիրէլէրիմիզէ չիւքրանիեէթի ազիմէմի պէեան իտէրիմ։ Քէզա, մէզքիւր մինասիպէթլէ, հէմշէհրիլէրիմ, օֆիչեալլար, իքինճի օֆիչեալլար, 27 ինճի թապուրտան օլան ասաքիր, Բարա հազրէթլէրինին էլչիսի, վէ քէնտիլերինի դայէթ պէօյիւք թէհլիքէլէրէ սալմըշ օլան գարապինա թաչըր ասաքիր թարաֆընտան իպրազ օլունան ճահա ու իգտամաթը մէտտ ու սէնա իտէմմէմզլիք իտէմմ։

Բրիւ Նուվէլ, 32. Միշէլ Պիհօնոգիհօր

Պալէատէ զիքր իլլէտիյիմիզ տէբօզիթօ, մէզքիւր ֆապրիգանընը, տտի գացալարտան մատտա, իքի գաթը վէ պինապէրին հարիքէ տահա զիեատէ գարչը գօեան գացալար տախի եարար օլտուղունու իչպու մինասիպէթլէ բաղպէթլու էհալիյէ իլան իտէր։ Մէզքիւր տէբօզիթօ, եազընտա մէզքիւր նէվիճատ գացալարտան ախզ իլլէմիշ ամր։

ՉԻՒՐԻՒՔ ՏԻՇԼԷՐ

Տիշ չէքմէք պարպարճա պիր ամէլիեաթըր, չիւնքի պու կիւնքի կիւն, չիւրիւք տիւր ատյէրէք չըգարրլան քեաֆֆէյի տիշլեր ամբէզլիպ գուլանըլապիլիր։

Չիւրիւք պիր տիշի իլք էվվէլ սաղալթմալը վէ պատէհու ատյիլ քի տիշլերի սիեահլա, տրրրպ չիւրիւթաիւրէն ալէֆթլար իլլա ալթուն եահսա բըլաթին իլէ տօլատուրմալը տըր։

Պիր տիշ էյի սայմուշ օլատուգտա, էօմրիւնիւն սօնունա գատար գուլանըլապիլիր էկէր պաղէն տիշ պօշալըր իսէ, սէպէպի տիշի տօլատրան տիշճինին ճէհալէթ վէ չօլփազլըղը տըր։

Իքի սէնէտէն պէրու իսթանպօլատա տիշճիլիք սանաթընը իճրա իթմէքտէ օլան տաքթար Տօրինեի, 20 սէնէ Բարիսատ բըրաթիգա իթմիշ տիր։ Իսթանպօլատա մէրգում տաքթարան մատատա տիբլոմատը պուլունան տիշճի եօգ տուր։ Տօքթար Տօրինեի հէր կիւն ալաֆրանկա սաաթ օն պիրտէն պէշէ գատար, Պէյօղլուատա Ամալը-Մէսճիտ սոգաղընտա վագը 15 նիւմէրօ իլէ մուրագգամ խանէսէ պուլունուպ, կէլէն միշթէրիլէրի գապալ իթմէքտէ տիր։

Օն սէքիզ սէնէ Բարիսատ տիշճիլիք սանաթընը իճրա իթմիշ օլտուղու հալատ, պու կիւնլէրտէ Տէրսատէթէ կէլմիշ օլան տաքթար Տօրինիենին պիրատէրի տախի, հէր կիւն ալաֆրանկա սաաթ 8 ատն 5 է գատար, իսթանպօլատա Քէօբրիւ պաշընատա Իհթիսապըն ագրշրընատա պիր մաղազատա պուլունուպ, կէլէն միշթէրիլէրի գապալ իտէր։

ՏՈՒՆԻՍԻ ՄԻՍԻՈՊՈՒԹԻՒՆԸ ԻՍԹԱՆԲՈՒԼԻ ԿԱՆԸ

Մ. ՔՕՐԻՆ

Ազգ. Ազգ. Ազգ. Ազգ. Ազգ. Ազգ. Ազգ. Ազգ.

8 նիւմէրօյի մանրամասն ցանկը տես մեր նոր գրքում։

Մանրամասն տեղեկություններ ստանալու համար դիմեցեք հետևյալ հասցեներով։

Հեղինակը՝ Մարսելում, Ֆրանսիա։

Մարսելում՝ Մեյոյի դեղատան գլխավոր գրասենյակում

ԱԶԳԱՅԻՆ ՏԱՐԵԴԱՐՁ

ՎԷ

ԹԷՇԷՎԻԳ

Շու աթիտէքի մէջթուպ, շիմտի զազէթաժըզ չըգմագ իւզրէ իքէն թարաֆըմըզա վասը օլմուշ տուր։

1871 մայիս 22. Խթանպոլ։

Միւէլլիֆ,

Տիւնքի նիւսխէնիզտէ, Ազապեան վարժարան շակիրտանընը, պու օէնէ, Տարեդարձ զիյնէթինի իճրա իթմէք իւզրէ, նէրէյէ կէօթիւրէճէկինիզի օգուտուգ, վէ էօյլէ պիր կիւզել վէ ֆէրահպախշ մահէլտէ չօճուգլարըն էյլէնէ պիլէճէքլէրի իչին բէք մէմնուն օլուուգ. իմտի, մահէլլի մէզպուրուն միւթէսարրըֆը օլան Ստեփան էֆէնտինին շու ուույդու վէ հիմմէթի հագգընտա թագտիմի Թէշէքքիւր իթտիքտէն պաշգա, ուզին տախի զահմէթ, վէ ֆէտաքարլըղընըզը Թէշվիգ իթմէք էմկիյլէ, մէսարիֆաթը քէսիրէնիզ պիր մէտար օլմագ իւզրէ, ահիզանէ, շիմտիքի հալ, հէմշէհրիլէրիմիզտէն պազը զայրէթքէշ զաթլար թարաֆընտան իհտա օլունան 25 տաէտ լիրաեը Օսմանիի կէօնտէրմիշիմ տիր, իմտի գապուլինէ հիմմէթինիզլէ պէրապէր, պու Թէշվիգաթ վէ մուավէնէթէ հիսսէմէնտ օլմագ արզուսինտէ պուլունան այիր զաթլարըն տախի, ահիզլէրի տիւքքեանընա Թէշրիֆէ հիմմէթլէրինի իխթար վէ էլան իյլէմէնիզի տախի ըէճա իսէրիմ։

ՄԿՐՏԻՉ ՄԱՆՈՒԷԼԵԱՆ

Հէր վագրէթ իգրար իթտիկիմիզի, պու տէֆա տախի թէքէրրիւր իտէրիզ, Ազապեան վարժարան հագգընտա, հէմշէհրիլէրիմիզ թարաֆընտան զուհուրա կէլմիշ վէ կէլմէքտէ օլան զայրէթ վէ համիյէթ, տօղրուսու պէզի հէր վագրէթ Թէշէքքիւրէ վէ պիւյիւք Թէշէքքիւրէ պօրճլու իյլէմէքտէ տիր, վէ նասըլ քի շու պալէատէքի մէք ուպ վէ համիյէթ տախի էօյլէ օլմասընը պիր գաճ տահա թաստիգ իյլէմէքտէ տիր։

Մէզքիւր 25 տաէտ լիրա, քէմալի Թէշէքքիւր իլէ գապուլ օլունմուշ տուր, վէ պունա գարշըլըգ պիր ըէճամըզ վագը օլմուշ տուր, վէ ումարըզ քի, մէզքիւր համիյէթ վէ Թէշվիգաթը հիմմէթ իտէն զաթլար թարաֆընտան, մէզքիւր ըէճամըզ գապուլինէ հիմմէթ օլունանագ տըր, շէօյլէ քի, մէզքիւր համիյէթէ հիսսէտար պուլունան զաթլարըն, պիզիմ վաբօրումուզա Թէշրիֆ իլէ պիրլիքտէ կէլմէլէրինի, վէ պիրլիքտէ իճրայի մէսէրրէթ իյլէմէլէրինի ըէճա իյլէմիշիզ տիր։

Պու ըէճամըզ գապուլ օլունսուզու Թագտիրտէ, քէրալաճաղըմըզ վաբօրուն, քէնտիլէրէ գօլայլըգ վիրէճէք օլան պիր իքի իսկէլէյէ ուղրաճաճաղընը, էվվէլենտէն իլան իտէճէկիմիզի պէեան իտէրիզ։

Մէզքիւր մէքթուպու իմզա իտէն, վէ զէվաթը համիյէթքարանը հիսսէտարլըղտա տավէթ էյլէյէն Մկրտիչ էֆէնտի Մանուէլեանընն մահէլլի, իսթանպոլտա, Կիւմրիւք գարշըսընտա սարրաֆ տիւքքեանը տըր։

* * *

Տարեդարձ կիւնիւ, Գեր. Խորէն սրբազան, խասսէթէն, Պիւյիւք-տերէ քիլիսէսինտէ Ս. Պատարագ Թագտիս իտիգ, վէ պատէհու շակիրտանընն կիտէճէկի մահէլլի Թէշրիֆէ հիմմէթ իյլէյէճէք, վէ շակիրատ տախի մէզքիւր քիլիսէտէ հագըր պուլունարագ, քէնտի բուհանի պօրճունու տախի էտա իյլէյէճէք տիր։

Ռէզալիք եէվմի մէզպուրտա, մէքթէպիմիզ ին բուհանի պաշտպանը պուլունան Գեր. Սեթեան Յովհաննէս սրբազան տախի Թէշրիֆ իլէ հագըր պուլունմագըղա հիմմէթ իտէճէք տիր։

ԹԷՇՎԻԳ ԼԱԶԸՄ ՏԸՐ

Մայիս օթուզ եագլաշը, հէր քէս, օն պէշ երկիրմի պին վէ պէլքիսէ օթուզ պին քիշի, Հիւնքեար իսկէլէսի նամտիլքիւշա սահրատա տարեդարձ զիյնէթինի իճրա իթմէքլիյէ հազըրլանմագտա, վէ հէր թարաֆտան վաբօրլար թութուլմագտա, վէ պիթթապի հէր քէս ազ չօգ մէսարիֆաթա տիւշար օլմագտա տըր։

Պու եատար զայրէթ, զահմէթ վէ մէսարիֆաթտան մազսատ պաշգա պիր շէյ օլմաեըպ, հէր քէս պիրը քի միլլէթ ճէ պիր տուլյդու տուր, էկէր էսասէն մէզքիւր տուլյդուեու տուեան նատիսաթտէն իսէ տախի, իսմէն իգրար իթմէյէն հէման հիչ եօգ կիպի տիր։

Իմտի, մատամ քի իշ տուլյդու իւզրինտէ միւէսսէս տիր, հէր իյի տույդուտանտա պիր ֆազիլէթ տօղմասը քէմալէթին իգթիլասընտան տըր, վէ պունտանտա գաթի նազար, մահէլլի մէզպուրտա, էկէր պիր ըէսիմ թահթընտա օլարագ թասամ վերիլմէյիպ, մուզիգալար չալընմաեըպ, վէ երգլէր վէ նութգլար օգունմաեըպտա, եալընըզ ալան քէնտինէ հէր քէս պիրը քէօշէտ գարմագտըՐՉ չաղըրըպ պաղըսարագ էյլէնէճէք օլսա, ատի բանայիրլէրտէն հիչ պիր ֆարգը օլմաեաճաղընտա շնարհէ եօգ տուր. վէ շու պօրճու իսէ, հէր նէվի զահմէթ, մէշգագաթ, վէ մէսարիֆաթը կէօզէ ալարագ։ Հայկական ընկերութիւնուն տեր իւհտէ իթմիշ օլմասը աշքեար տրր. տիմէք տիր քի, մէզքիւր զէյնէթին նիզամընտա իճլասընա, վէ ըէվնաք վէ շէրէֆինէ չալըշան զաթլարըն Թէշվիգ գըլընմասը պիր պօրճ օլտուգտան պաշգա, մէսարիֆաթը վագրալարընն չըգարագ գարար իթմէմէլէրինէ, վէ պինաէն ալէյհ, նէյէթի խայրխահանէլէրինտէն օլտուզու միսիլու, պիր մրգտար տախի շէյ արթարագ։ Սամաթեա քիլիսէ վէ մէքթէպլէրի ինչասընա իհտա գըլընմասընա իպրագը զայրէթ իտիլմէսի, տահա զիեատ վէ մուգատէս պիր պօրճ տուր։

Ինչալահ ասը եօգ տուր, լաքին իշեթտիկիմիզէ կէօրէ, չօգլար գուրու սէյիրճիլիյէ վէ պատիհավա կիւզելլիք վէ իճրատաթ կէօրմէքլիյէ արզուքէշ վէ ալը, մը պուլունտուղունտան, օլ պապատ շեմտիյէ գատար չօգլուգ համիյէթ վէ զայրէթ իպրագ օլունմագտա տէյիլ իմիշ, պու թարզ շէյլէրի զէվգլէնէն վէ սերպլաեանլարը պէր թարաֆ իտէլիմ, հիչ տէյիլ իսէ թահսին վէ արզու իտէն զաթլարըն, զայրէթ վէ մատտի վէ մանէվի մուավէնէթլէրինի, մէրգուման զայրէթքէշ զաթլար հագգընտա տավէթ ի տէրիգ։

Կէչէն կիւնլէր Զուզայ շէհրինէ տէհշէթլու սուրէթտէ գըթլըգ պուլունմասընը պիլտիրմիշ իտիք, պու տէֆա իշեթտիկիմիզէ կէօրէ, մէզքիւր հավատտէ պազը մէրթէպէ միւպալաղա վարիմիշ, վէ Թէպրիզտէ պուլունան Ռուսեա վէ ինկիլիզ գօնսօլոսլարը, էն զիեատ սէֆիլլիք չէքմէքտէ օլան Հայլարա իրսալ վէ Թէվզի գըլընմագ իւզրէ, խայլիճէ իեանէ թօբլամագլըղա հիմմէթ իթմէքտէ իմիշլէր։

Կէչէն հաֆթալար, զազէթալարտա, մէրգուման սէֆիլ Հայլար իչին, բաթրիգխանէ թարաֆընտան տախի իմտատ վէ մուավէնէթ օլունաճաղը, պէլ մէմնունիյէ օգունմուշ իտի. օլ պապտէ սոնրատան թաֆսիլի վէ սահիհ պիր մալիմաթ կէօրիլէմէտիքտէն պուշգա, պազրլար լիսանընտա, էսէֆ վէ հիճապ իտիլէճէք պիր հավատիս տախի կէզտիկի իշիտիլմիշ տիր, շէօյլէ քի օլ պապտէ պիր մալիմաթը սահիհէ ալմագ նէյէթիյլէ, բաթրիգխանէտէն օլ թաբաֆա պիր թէլկրաֆ չէքիլմէք իսթէնիլտիկինտէ, 1600 ղ. իճրէթ վիրիլմէսի լազըմ կէլմիշ, վէ փարա պուլունմատը-ղընտան, իմտատ ու մուավէնէթտէն տէյիլ, թէլէկրաֆտան պիրէ վազ կէշիրմիշ իմիշ։

Էկէր պու հավատիս սահիհ տէյիլ իսէ, բաթրիգխանէ թարաֆընտան ճէրհ իտիլսէ ճայիզ տիր, զիրա իշլետէնլէր թայերիպ իթմէքտէ տիրլէր։

. . . Խմբագիր,

Բարեհաճեցէք Ս. Գէորգ եկեղեցւոյ եւ երկսեռ վարժարանաց չինութեան նուիրատուաց ներփակեալ ցուցակը հրատարակել ձեր պատուական լրագրոյն միջոցաւ։

Թաղ. խորհուրդարան (Կնիք)

Ս. Գէորգ Եկեղեցւոյ Թաղ. խորհրդոյ

Սամաթիոյ Փ. Ատենադպիր Ատենապետ

17 մայիս 1871 Կ. Զէյնէան Ս. Խաչատուրեան

Դ.

ՅՈՒՑԱԿ ՄԵԾԱԳԱՅԻՒ ՆՈՒԻՐԱՏՈՒԱՑ

	ոսկի	դրշ.
Մինչեւ հիմա հրատարակուած ընդ գումարը	896 68/100	896 2
Աղնաւոր Զագարեան մանիֆաթուրաճը	3	300
Մ. Կարապետ Քրիստոստուրեան ոսկերիչ թէլլալ	1 71/100	171
Յովհաննէս Կիւմիւշկէրտանեան	6	600
Մ. Գէորկէլ Եազմա ֆապրիգաճրաը	6	600
Ռափայէլ Յովհաննէսեան ոսկերիչ	7 1/4	725
Եղիա Բաբէլեան իշլէմէճի	5	500
Մանուկ Մկրտիչեան գարագալէմճի	2	200
Գալուստ Մարտիրոսեան »	1	100
Հանգուցեալ դերճակ Մարտիրոսի որդիք	6	600
Եսայի Վարդերեսեան չիլինկիր	3	300
Մ. Ստեփան եազմաճի	1	100
Գալուստ Տ. Պողոսեան դրագիր	6	600
Յովհաննէս Թագաւորեան ոսկերիչ	4	400
Սիմոն Յովհաննէսեան իրէք տէլլալը	7 1/4	720
Ֆանի Անասատուր ֆուրունճու	10	1000
Համբարձում Պողոսեան գարագալէմճի	1	100
Սինեքերիմ Պետրոսեան մասկալաճը	4	400
Յովակիմ Յակոբեան »	3	300
Ռուբէն Քէմանեան եազրաճը	7 1/4	725
Յակոբ Յարութիւնեան կազինաճը	7	700
Սեպուհ Մանուկեան	7	700
Մինաս Ծերունեան սարրաֆ	40	4000
Ենովք Բուլճեան եւ ընկերք ոսկերիչ	36	3600
Մ. Մարտիրոս Բողոքակեան մբխլայրաճը	1	100
Երամ Յ. Թագաւորեան 6 տարեկան	1	100
Մ. Յարութիւն Սահակեան պէրպէր	6	609
	1079 13/100	107923

Շու աթիտէքի պէնտ հէր նասըլ իսէ եէտիմիզէ շիմ ի վասըլ օլմուշ օլուպ, վէ դազէթամըզտա տէրճի իսէ բէճա իտիլմիշ օլսուզունտան, պէրապի թէշվիգ ատէրճ իսէրիզ։

Նիկոպոլիս 10 ապրիլ 1871

. . . Խմբագիր,

Ա յսօր Նիկոպոլսոյ ամէն խորերէն հրճուանքներ կը լսուին, ամէն անկիւններէն ծափահարութիւններ, ամէն սիրտ թունտելած, ամէն դէմք ծիծաղ, ամէն ոք զուարթ, վերջապէս ամէն ոք սարսռելի ուրախութեամբ լցուած մեծ հանդէս մը կը կատարեն այսօր։

. . . . . .

Մարդ մը աշխարհմնէ՝, դաստիարակ մը երկինք մը է. եթէ երկինք իւր կենդանացուցիչ արեգակը չը ճառագայթէ, իւր շտիկան անձրեւներովը չը ուռոգէ, աշխարհս ամուլ է, եթէ դաստիարակութիւնը իւր ամենարուեստ հնարիւքը չը մարդէ, իւր կենսաւէտ ձրրւքը չը կրթէ, մարդիկ անկիրդ են. երկինքն է որ զաշխարհս կը պըտղաբերէ, դաստիարակութիւնն է որ մարդիկ կը զարդարէ, առանց երկնից աշխարհս ոչինչ է, առանց դաստիարակութեան մարդիկ ամէն բան են, բայց մարդ չեն։

Դաստիարակութիւնը եթէ չեմ սխալիր ըսելու երկրորդ արարիչ մ'է, դաստիարակութիւնը երկնից անճառելի փառաց իմանալի դուռն է. աշխարհիս բարւոք վայելչութեանց յաղթական բանալին է, դաստիարակութիւնը ազգի մը կենդանացուցիչ ոգին է, անմահական կեանքն է, անպարտելի վահանն է, անյաղթելի երկայրի սուրն է, դաստիարակութիւնը վերջապէս բոլոր աշխարհի կեանքն է։

Ազատութիւնը՝ ամէն սրտերու զօրավիգն եղող պաշտելի ազատութիւնը, ամէն ազգաց ամէն անհատներու արարչէն նուիրուած անուրանալի իրաւունքն է, բայց առանց դաստիարակութեան ազատութիւնը լեռնականութիւն է։

Միաբանութիւնը՝ մարդկային լեզուաց անճառելի միաբանութիւնը, գեր քան ըմբռնութիւնս մարդկային անբացատրելի զօրութիւն մ'է, բայց առանց բարւոք դաստիարակութեան միաբանութիւնը աշտարակաշինութիւն, որուն արգասիքը լեզուաց քակտումն է, անմիաբանութիւնն է։

Սահմանադրութիւնը՝ փարելի սահմանադրութիւնը, ազգի մը յառաջադիմութեան ոսկեբուղխ արօրն է, բարւոք զարգացման առատաբուղխ տնձրեւիչն է. բայց դաստիարակութեան Ս. ցօղովը չը ոռոգուած մատաղ անդաստանները, անոր առչեւ իբր սեպագեալ ժայռ մը են, անգծելի ապառաժներեն, թող աշխատին ազատութեան որդիք, թող ջանան յառաջադիմութեան քաջ նահատակները, հայրենասիրութեան քաղցր լուծին տակ բեռնաւորուած, անգիտաբար քրտանց աղբիւրներ հոսեցնել իրենց խորշոմեալ ճակտէն, սահմանադրութեան ոսկէ բուղխ արօրը մատաղ այս խոպանացեալ անդաստանաց վերայէն քաշեցնել. ծանր է ինձ ըսել, անհրնար է որ հետք մը անգամ նշմարուի՝ եթէ նախ դաստիարակութեան սուրբ ցօղովը չ'ոռոգուին։

Էֆէնտի անցեալները ձեր գեղեցիկ խրատներէն մէկուն մէջ ըսած էիք որ, այն ազգը եթէ դաստիարակութիւն չունի, անարժան է ուտելու, անարժան է հագնելու, զբօսանքներու եւ զուարճութեանց բոլորովին անարժան, այսօր ալ Նիկոպոլեցի մը ձեզնէ սովրելով կրսէ, այն ազգը եթէ դաստիարակութիւն չունի եւ դպրոցներու հոգ չ'տանիր, եթէ ոչ այսօր ապագային մէջ չի պիտի կրնայ հանգիստ կեանք մը վարել, օտարին ձեռաց տակ չքսեմ ըստրուկ, այլ իբր մեքենայ չարաչար պիտի մեքենայուի։

Ազնիւ եղբարք դուք որ դաստիարակութեան խանդակաթ ջերմ սիրովը վառուած, մեր հարց մեզ չնորհած երջանիկ աւուրս մէջ փութացարէք արարչէն մեզ պարգեւուած զգօն դաստիարակիս դալատեան փառաւոր հանդէսը կատարելու, այս հանդէսը յաւիտեան ժամանակաց երջանկայիշատակ ընելու համար աշխատինք մեզ նուիրուած բարեկան դաստիարակին անձանձիր աշխատասիրութեանը տակ դաստիարակութեան ծաղկափթիթ բուրաստանէն, անուշահոտ բալասաներ քաղելու, անթառամ շուշաններ, հոտաւէտ մանիշներ ժողվելու, եւ զայն գեղեցիկ փունջ մը կապելով ապագային նուիրելու, ջանամք դաստիարակութեան առատահոս աղբերց ամենամաքուր սուրբ ջրովը, մեր մատաց խոպանացեալ անդաստանները ոռոգելու, որպէս զի ապագային մէջ աբդիւնաշատ եւ պտղալից ըլլան, օրինակ առնենք երկրագործը, նա ժամանակին կաշխատի արիւն քրտանց մէջ ծրփալով իւր բոլոր հարստութիւնը հողի տակ ծածկել ապագային գեղեցիկ յոյսովը, նա որ ժամանակաւոր եւ վազանցուկ հարստութեան մը համար ամէն ճիգ եւ զոհողութիւն չի խնայէր, մինչեւ արիւն քրտանց մէջ ծփելու։ մենք եւս ապագային մէջ վայելելիք ան անց եւ անճառելի բարեաց համար այժմէն ի՞նչ ջանք եւ զոհողութիւններ ունենալու եմք, այս ձեր ազնիւ մակաբերութեանը կը թողում։

Վայրկեան մը դար մ'է մեր ամեն մէկ երկվայրկեանները հաշուի տակ են, ամէն մէկուն համար ապագան մեզնէ հաշիւ պիտի ուզէ, համար պիտի պահանջէ, մեր այս ապագային տալիք համարը լաւ սերտենք, ապագային ցոյց տալիք հաշիւի տօմարնիս այժմէն ճիշդ դնենք . . . . եթէ ազատութիւն կը սիրեմք աշխատիմք դաստիարակութեան քաղցր սանձը ձեռք առնելու, որպէս զի մեր ազատութիւնը լեռնականութիւնը չըլլայ, եթէ միաբանութեան կը փափաքիմք ջանամք դաստիարակութեամբ ընդդրկիլ, որպէս զի մեր միաբանութիւնը աշտարակաշինութիւնը չըլլայ, վերջապէս եթէ սահմանադրութեան կը բաղձամք, աշխատիմք մեր մատաց խոպանացեալ անդաստանները դաստիարակութեան ամենամաքուր-

սուրբ ջրովը ողողել, որպէս զի ըստ Աւետարանական բանին «Եւ որ ապառաժն էր 'ի ծագել արեւու տապացաւ եւ չորացաւ» չըլլայ, վերջացնենք իսկոյն Հայաստան չքնաղն Հայաստան, երջանկայիշատակ Վարդաններ ունեցաւ, քաջարի նահատակներանոր ընդ հակառակը չարաճճի Վասակներ ալ ունեցաւ. Վարդան ապրեցաւ ազգին համար մնաւ հայրենեացը համար, իւր կեանքը Հայաստանի կեանքն էր, ինչ որ իւր կարողութիւնը կը տաներ չի խնայեց հայրենեացը, մինչեւ իւր վարդակարմիր արեամբը Հայաստանի ծաղկայիր բուրաստանները ողողելու, իսկ Վասակ իւր ծառայութիւնները փոխանակ հայրենեացը օգտին նըւիրելու ուադայելեան դասուն չար մեքենայմը ըլլալով չի թողուց չարիք մը որ հայրենեացը վերայ չփորձեր, որուն յիշատակը այսօր անիծիւք կը կատարեմք, եղբարք մենք եւս եթէ այսօր չէ թէ հայրենեաց թշնամութեանը օտարին չար մեքենայ մը ըլլալով, այլ մեր ամենափոքրիկ աշխատութիւններն անգամ եթէ խնայելու չըլլամք հայրենեաց օգտին, ապագան զմեզ իբրեւ Վասակ, անիծից չանթեր պիտի տեղացունէ մեր գլխուն, ուրեմն աշխատինք, ջանանք, ապագային գեղեցիկ յոյսը ամենացանկալին գատարակութեան, հայրենեաց ամաեացեալ խորչերը ափռելու որպէս զի ապագային անէծքներէն ազատ ըլլալով, անմահ յիշատակութիւններ ունենամք, եւ Հայ դիւցազանց արժանաւոր որդիքը կոչուիմք։

Ազնիւ Նիկապօլսեցիք, դուք որ Վարդանայ անմահ ոգւովը վառուած Մուշեղեանց հոմանուն բանաւոր բուրաստանին օրքան զօր զարգացմանը ամէն ջանք եւ զոհողութիւն չէք խնայեր, երկինք պիտի պըսակէ ձեր իղձը, եւ ապագան ձեր անունը ոսկի տառերով պիտի դրոշմէ արժանայիշատակ նախնի բազմերախտ սուրբ հարցցանկին մէջ։

. . . Էֆէնտի սոյն երկտող նամակը ձեր ազգօգուտ պատուական լրագրոյն մէջ անկիւն մը գետեղելու չնորհն ըրէք։

Նիկոպոլեցի մը

ՍՕՆ ՀԱՎԱՏԻՍԼԷՐ

ՖՐԱՆՍԱ

Վերսայլ, 2 յունիս

Մէճլիս, գաթէ տայիր էօրֆի հիւքմ գանունլարըն ֆէսխինի թալապ իտէն պիր չօգ թէքլիֆլեր իւզերինէ գուրա վիրմէյէ գարար վիրիլմիշ տիր։

Լա Տրոթ զազէթասրնըն պէեանրնա նէզարէն, Գուրգոն սիլսիլէսինին իքի ֆամիլեալարը պիրպիրլերի իլէ պիրլէշմէյի գապուլ իթտիլէր։

Լօնտրա, 2 յունիս

Բրէնս Նաբոլէօն թարաֆրնտան ժիւլ Ֆավրա իրսալ գելընան պիր մէքթուպ, սեպտեմբեր 4 իւ տատմլարրնը, եանի, Վերսայլ հիւքիւմէթի ազալարրնը ազվիեաթ թահթընա պրրագրպ չէօյէ տէր. «Ֆրանսա իչին պիրհիչիք հիւքիւմէթ էսասը, Ֆրանսանրն գանունա մութապգ պիր գուվվէթ քէսպ իտէպիլէճէյի պիրհիգ բունար, միլլէթ գուրասընա միւրաճաաթ իթմէքլիքտէ տիր. մէզքիւր գուրաեը իսթէրիզ, Ֆրանսա տախի իսթէմէլի տիր»։

Վերսայլ, 2 յունիս

Հիւքիւմէթլէր, ասաքիրին Բարիս սաբլարընա զալիպ կէլմիշ օլտուգլարը իչին Մ. Թիէրի թէպրիք իյլէմիշլէր տիր։

Մօնսինէէր Տիւբանլու, Բարիս սէրփիսգօպսուս նասպ օլունաճագ տրը։

Ժէնէրալ Սիոէր, Լը Ֆլօ եէրինէ հարպիյէ նազրը նասպ օլունմուշ աուր։

ԻԹԱԼԵԱ

Ֆլօրանս, 2 յունիս

Բէլիսի վիւքէլա Լանզա, յուլիս 1 տէ բայիթախթը Բօմանա նագլ իտիլէճէյինի գամարաեա պիլտիրան։ Գավիէն պիլտիրիլտիկինէ նէզարէն, Իթալեա հիւքիւմէթի, Ֆրանսանրն, Բօմա մէսէլէսի հագգընտա օլան մէլլիեաթլարը իւզերինէ չօգլուգ էմին օլմատրզընտան, սէվահիլլէրտէքի գալէալարըն սիլահլաթըլմասընը էմր իլէմիշ տիր։

Բօմա, 2 յունիս

Հիասէնթ բահիպ, Բաբանրն եանլմազըզընա գարշը մուխալիֆ պիր ֆիրգա էյտա իթմէքտէ տիր։ Պավիէրա էհալիսինտէն վէ բաբասալարընտան պիր չօղու, միւամալէյէ մուավէնէթ իտէճէքլէր տիր։ տէյի մէմուլ օլունուր։ Բաբանրն խասթա օլմասը թէվաթուրէն սէօյլէնմէքտէ տիր։ սէօյլէնտիկինէ նէզարէն, միւշարիլէյէ հայրէթլերի իսթիսգա իլլէթինէ տիւշար օլմուշ աուր։

Վիէննա, 2 յունիս

Ամիս, 121.25

ԽՍԱՐԻՃԻՑԷ

ԲՐԷՆՍ ԿՕՉԱԻՍՔԻ

Պունատան իքի այ սուգատտէմ Իսթանպօլա կէլիպ, պատէհու գարրսը իւլէ պէրապէր Էտիրնէէ Ֆիրար իտէն ատխթէ Ռուս Բրէնսինին վագասրնը օգուեանլարրմզ տէր խաթրը իտէրէր. Սէն Բէթրբսպուրկտա թապ ու նէշր օլունան Վօա նամ զազէթա, մէրգումուն մուհաքէմէեէ չէքիլմէսի հագգընտա աթիտէքի թաֆսիլի մալիւմաթլարը վիրմիշ տիր։

Սէն Բէթրբսպուրկուն ճինաեէթ մէճլիսի, քէնտուսինին ախզ ու կիրիֆթի զրմնրնտա Սէն Բէթրբսպուրկուն մահքէմէսի թարաֆրնտան վիրիլէն պույրուլթուեա գարշը, քէնտի քէնտինի բրբէնս թէսմիեէ իտէն Կօչահսքինին վիրմիշ օլտուղու բրբօթսնամսինի թէֆթիշ իյլէմիշ տիր։

Մահքէմէնին բէյիսի օլան Մ՝ Լիուպիմօֆուն էմրի իւզերինէ, քէնտու քէնտուեի բրբէնս Սէհաք-Նազարօֆ Կօչահսքի թէսմիեէ իտէն միւթթէհիմ, պէրապէրինտէ իքի նէֆէր զապթիեէ պուլունտուղու հալտէ, մէճլիսին սալասընա կէթիրիլտի։

Կօչահսքի, 26 չաղլարընտա տրը կիպի կէօրիւնէէն, օրթա պօյլու սիեահ սաչը, ինճէ պրյրգլը, սիեահ կէօզլիւ, կիւզել վէ ճէլպ իտիճ սիմալը պիր տէլիգանը տրը, աչրգ բէնկ բուպա կիյինմիշ, վէ տաուրուշու ալթ իւսթիւսթիւք կէսթէրմէքտէ վէ պուլունտուղու հալտէն ուլթանմագտա տրը կիպի կէօրիւնիւր։ Սէսի թաթլը տրը, լաքին Ռուսթաճա եանլրը սէօյլէնմէքտէ, չէօյէ քի լուղէթլերի էրմէնիլերէ մախսուս պիր թէլաֆֆուզլէ թէքէլլիւմ իյլէմէքտէ տիր։

Մէճլիսին սրը քեաթիպի թարաֆրնտան օգունան բաբօրթօտան աթիտէքի ճիւմլէլերի խիւլասա իտէրիզ։

Սօն ապրիլ 12 տէ, Սէն Բէթրբսպուրկ գազասրնրն մահքէմէսինտէ օթուրան հիւքիւմէթ մէէմուրունուն վէքիլի, միւտտէյին ալէյհի, մասլահաթա միւթալլիք քեաֆֆէյի քեաղըտլարը իւլէ պէրապէր, Սէն Բէթրբսպուրկուն պիրինճի մահէլլէսինին իսթինթագ հաքիմինէ եօլլատը։ Հաքիմի միւմայիւլէյհ, քէնտինի բրբէնս թէսմիյէ իտէն Կօչահսքինին, Բօժտէսթ Վէնսքի գազասրնրն զապթիեէ մէրքէզինտէ մախսուս պիր օտատա մահպուս իտիլմէսինի էմր իյլէտի։ Կօչահսքի, մէզքիւր էմր քէնտիսինէ թէպլիղ օլունտուգտա, տավաեա միւթէալլիգ էվրագլարը իչինտէ, սարալը օլտուղունա պիր իսպաթ օլմագ իւզրէ, իքի նէֆէր հէքիմլերին չէհատէթնամէլերի պուլունմագտա օլտուղունու, վէ պէնտէն ալէյհ, քէնտիսինին մահպուսիեէթի հագգընտա վիրիլէն էմրի գանունա մուղայիր ատտ իյլէմէքտէ վէ զապթիեէ մէրքէզինտէ, մահպուս օլաճագ եէրտէ, քէնտի խանէսինտէ մահպուս իտիլմէսինի, գազանրն մահքէմէսիտէն իսթիտա իտէր, վէ հէքիմլերին մէզքիւր չէհատէթնամէլերի բրինազարը տիգգաթա ալընմատրգտա, քէնտիսինին սահիհէն խասթա օլուգ օլմատրզրնը թաստիգ իթտիրմէսի իչին մէճլիսէ բէճա իտէր օլտուղունու իսթրն թագ հաքիմինէ պէեան իյլէմիշ տիր։

Իսթինթագ հաքիմի, մէզքիւր իսթիտալարրն մազպաթասրնը, մէճլիսէ թագտիմ իթտի վէ ատվաեա տայիր էվրագլարտա, սահիհէն իքի հէքիմ չահատէթնամէլերի պուլունմագտա օլտուղունու իլավէթէն պէեան իյլէտի։ մէզքիւր չէհատէթնամէլերտէն պիրիսի, տօքթօր Բիթնէրին օլտուղու վէ 1869 նոյեմբեր 1 թարիխլէ պուլունտուղու հալտէ, միւտտային ալէյհին, սաղ ագճիյէրինին վէրէմէ թութուրմուշ օլտուղունու թաստիգ իյլէմէքտէ վէ իքինճի չէհատէթնամէ, 1870 ապրիլ 13 թարիխլէ օլտուղու հալտէ, այն խասթալըզը թաստիգ իյլէտիքտէն մասատա, միւտտային ալէյհ, մահպուս իտիրտիքտէ, սրհհէթի զրեատէսի իլէ թէն իքէեէ տուշար օլաճազընը վէ սաղ պիր հավաեա միւհթաճիեէթի պուլունմագտա օլտուղունու պէեան իյլէմիշ տիր։

Կօչահսքի, պէլէտիյէ հուգուգլարընը ղանյ իթտիրինճի սուրէթտէ ճինաեէթլէր իյլէմիշ տիր տէյի հագգընտա ազվ օլունմուշ, վէ խանէսինտէ մահպուս իտրլտրկի վազրթ, գաշրպ իսթանպօլա կիթմիշ վէ օրատա ախզ ու կիրիֆթ օլունմուշ օլտուղու, վէ նէ խանէսի վէ նէ տախի պէլլի պիր խըտմէթի պուլունմատրզը էճիլտէն, ազվիեաթ թահթընտա պուլունան մէրգում Գօչահսքինին հսթիտասը, մէճլիս թարաֆրնտան գապուլ օլունմատը։

Կօչահսքի, մէզքիւր գարարլարա գարշը ճինաեէթ մէճլիսինէ պիր բրօթէսթանմէթագտիմ իտէրէք, քէնտիսինէ գարշը մէյտանա գօնան ազվիեաթլարրն, եալան վէ իսպաթսրզ օլտուգլարրնը վէ մէզքիւր ազվիեաթլարտան պիր չողունու ճէրհ իյլէմիշ վէ քէնտի խասթալըզընն նազարը տիգգաթա ալընարագ, քէնտիսինին, խանէսինտէ մահպուս իտիլմէսինի վէ իսթինթագրն պիր սաաթ էվվել պիթիրիլմէսինի մէճլիսատէն իսթիտա իյլէմիշ տիր։

Մէճլիսատէքի հիւքիւմէթ վէքիլի, Բօժտէսթվանսքի գազասը զապթիեէ մէրքէզի հէքիմինին պիր պէեանթընը էէպլիղ իյլէտի. թապիպի մէրգում, Կօրչահսքինին իւզերինտէ եալընրզ, ագճիյէր նէզլէսի ալէամէթլէրի միւշահէտէ իյլէմիշ օլտուղունու վէ Կօչահսքի սահիհէն սարալը իսկ, խասթախանէյէ իրսալ գելընաճազընը պիլտիրմիշ տիր։

Կօչահսքի, բէյիս Թարաֆրնտան քէնտիսինէ խթթապէն օլունան սիւալլէր, տօլանտրրբնբլրգ ազվիեաթընն խապաթ օլունմուշ օրմատրզընը, վէ սախթէ էվրագլար իլէ սայիր ատամրն իսմինի զասպ իյլէմիշ տիր տէյի օլունան ազվիեաթն, կէրէք թաշրրզը իսմին սահիհ օլտուղունու թաստիգ իտրճի էվրագլար վէ մէքթուպլար իլէ ճէրհ օլունմագտա օլտուղունու պիլտիրէրէք ճէվապ վիրմիշ տիր. մէզքիւր էվրագ վէ մէքթուպլարտան անլաշըլտրզընա նէզարէն, Թիֆլիստէքի վէքեալէր մէճլիսի, մէզքիւր էվրագլարը թաստիգ իյլէմիշ վէ Էրիվանտաքի զապթիեէ նէզարէթի, Բրբէնս Կօչահսքինին, սահիհէն բրբէնս Կօչահսքի քէնտիսինին օլտուղունու իսգաթ իյլէմիշ տիր. Էրիվանտա սիւալ օլունան իկիրմի տէօրթ նէֆէր չահիտլէր, մէրգումուն ֆօթօկրաֆրնը թանրմըշլար վէ խըսըմլարը տախի, մէրգումուն, քէնտի ֆամիլեալարընտան պուլունտուղու պէեան իյլէմիշլէր տիր, վէլհասըլ, մէհքէմէյի պէլէտիյէ, շէրի պիր գուվվէթ քէսպ իթմիշ օլան պիր հիւքմ իլէ, մէրգումուն բորէնսլիք իւնվանընը թաստիգ իյլէմիշ տիր. տավաեա միւթէալլիգ էվրագլարտա, մէզքիւր իւնվանընն սրհհէթինի թաստիգ իտիճի 250 քեաղըտ պուլունմագտա տրը, էկէր մատտէ, Թիֆլիստէքի մահքէմէեէ իհալէ օլունսա իտի, չահիտլէր չախսէն կէլիպ, մէրգումուն, սահիհէն Բրբէնս Կօչահսքի քէնտիսի օլտուղունու թաստիգ իտէպիլիրլէր իտի, լաքին պուրատա մէրգումու քիմսէ թանրմազ։

Մէրգում այնի վագրթտա իքի գարը իլէ էվլէնմիշ տիր տէյի Սէն Բէթրբսպուրկուն ըուհանի մահքէմէսինտէ տավաեա չէքիլմիշ տիր, մէզքիւր մահքէմէ, մէրգումուն գիրինճի նիքեահը գօզուլմուշ վէ իքինճի տէֆա էվլէնմէեէ հագգը վար տրը տէյի պէեան իյլէմիշ տիր չիւնքի գիրինճի նիքեահ էրմէնի մէզհէպինտէ իճրա օլունմուշ վէ իքինճի նիքեահ իսկ սօնրատան Կօչահսքինին գապուլ իյլէմիշ օլտուղու Ռումմէզհէպինտէ իճրա օլունմուշտուր։ Բոլթավատա իւչիւնճիւ տէֆա օլարագ էվլէնտիյինտէ, իքի տէֆա էվլէնտիյի վագրթ կիպի Բրբէնս Կօչահսքի իսմի իլէ էվլէնմիշ տիր։

Եունքէր իւնվանընա կէլինճէ, իմբէրաթօրուն մաեէթի մէվճուտինտէն օլան էսկի պիր զապթանրն վէրտիյի նասիհաթ իւզերինէ մէզքիւր իւնվանը թաշրմագտա տրը. մէրգումու ախզ ու կիրիֆթ իյլէտիքլէրինտէ, մէրգում էսկի զապրթան քէնտիսինի իսթէյիպ վէ սալը վիրտիրթէպիլմէք իչին, քէնտի խըսըմրերմ տիմէսինի մէրգումա նասիհաթ վիրմիշ տիր։ Կօչահսքի, մէզքիւր նասիհաթը տիյնէտի, լաքին տիկէրի, մէրգումուն հալինի աղրրլաթմագ վէ ագճէսինի զապթ իյլէմէք իչին հագգընթի հալի պէեան իյլէտի։

Կօչահսքի, գաչմրշ օլտուղունու ինքեար իյշէմէմէքտէ, վէ սալը վէրիլիպ խանէսինտէ մահպուս իտիլտիքտէն սօնրա, մէճլիսին հիւքիւմէթ վէքիլինին, եէնտէն թաստիգ գալգրշըլմասընը էմր իթմիշօլմասընտան իւրքմիւշ վէ եէնտէն մահպուս իտիլիրիմ տէյի գօրգումուշ օլտուղու իչին գաչմրշ օլտուղունու պիլտիրմիշ տիր։

Մէճլիս պէնի մահպէստէն չըգարրզ, խանէմտէ թէվգրգ իյլէսին իչին 100,000 ֆրրանք քէֆալէթ ագճէսի տէբօզիթ վիրմէեէ հազրրրմ տէտի Կօչահսքի պէեանաթընա խթամ վիրէրէք, հէր հալտէ, Բօժտէսթվանսքի գազասընն զապթիեէ մէրքէզինտէն պաշգա պիր մահալլէ նագլ օլունմագ իսթէրիմ, պէն օրատա պիր շէյ եէեէմէմէքտէյիմ, եէտիյիմ չէյ չայ իլէ էթմէքտէն իպարէթ տիր, չիւնքի եէմէք եէմէք իչին եագընլարտա լօգանթա եօգ տրը. պէնի, Մօսքուա գազասընն, եախօտ, չէհրին մէրքէզինտէ վագը օլան Գազան գազասընա նագլ իթմէլէրինի վէ տավամն չաբուգ պիթիրիլմէսինի իսթէրիմ։

Մէճլիստէ օթուրան հիւքիւմէթ վէքիլինին եէրինէ կէլէն Մ. Ալէքսանտրօֆ, զանն օլունան Կօչահսքի բրէնսի հագգընտա աշրլան իսթինթագրն պիթմիշ վէ մէրգում թարաֆրնտան թագ-

տիմ օլունան էվրագլարդն թէֆթիշ օ-լունմուշ վէ ազվիեաթի էվրագընընն, այ-նի կիւնտէ, մէճլիսին հիւքիւմէթ վէ-քիլինէ թէպլիմ իտիլմիշ, վէ կօշահօքի իւզէրինէ ազվ օլունան թէօհմէթլէրի թէֆթիշ իթմէք մատէսինին, գազա-նընն մէճլիսինէ այիտ պուլունտուղունու վէ ազվիեաթի էվրագընա նէզարէն, կօ-շահաքինին, աթիտէ պէեան օլունաճագ թէօհմէթլէր թահթընտա պուլունտու-ղունու պէեան իյլէմիշ տիր. իշթէ մէգ-քիւր թէօհմէթլէր չունլարտան իպարէթ տիր. եանի,

1. Սախթէ օլտուգլարընը պիլտիյի էվրագլար իլէ Ասթրաքանտա իգամէթ իյլէմիշ օլմասը.

2. Բէնտի իլք գարընը հաեաթտա իքէն, իքինճի պիր գարը իլէ էվլէնմիշ օլմասը.

3. Քիրա իլէ ալմըշ օլտուղու պիր բիանօեու զապթ իթմիշ օլմասը.

4. Սախթէ պիր իսիլէ, հիւքիւմէ-թին էլինտէն եագաեը գուրթարմաեա թէճրիւպէ իյլէմիշ վէ Թիֆլիստէքի մէճ-լիսին մէօհիւրիւնիւ. պազը էվրագ-լար իւզէրինէ պասմըշ օլմասը, վէ քէն-ահսի, Սահուսազա սէքէնէլէրինտէն Յան Պէպարէք իսմինտէ պիր առամ օլմուշ օլտուղու հալտէ, պու կիւնէ գատար քէնտու քէնտուեէ. Սահակ Ղազարօֆ բրբէնս կօշահօքի իսմի վիրմիշ օլմասը.

Կօշահօքի, քէնտիսինին ա լ Բրէնս Կօշահօքի օլտուղունու գավիէն պէեան իտէրէք ճէվ պ վիրմէքտէ տիր.

Մէճլիս, միւտտային ալէյհին, սա-լը վիրիլմէսի իշին, Սէն Բէթրըսպուրկ գազասը մէճլիսին մէրգումու մահ-պուս իթմէք իշին իյլէտիլի էմրէ գար-շը թագտիմ իյլէմիշ օլտուղու բրօթէս-թանամէ իւզէրինէ հիւքմիտէրէք, միւտ-տային ալէյհին բրօթէսթանամէսինին նազարը տիգգաթա ալընմաեա լայըգ օլմասընը իշին պաթտալ հիւքմիւնտէ օլտուղունա գարար վիրիր.

ԼՕՆՏՐԱ ՍԷՊԷՆԷԼԷՐԻ

Սան թահրիրի նուֆուստան պէրու-ան սէնէ կէչմիշ տիր, վէ միւտտէթի մէգ-քիւր հէնկեամընտա, Լօնտրա շէհրին-տէ պիր չօգ թէպէտտաւլաթ իտիլա օ-լունմուշ տուր. Էհալիի պէլտէ զիեա-աէսի իլէ արթմըշ վէ մէրքէզի թեմելէր-տէ եէնի խանէ եաբմագ իշին ասլա եէր գալմամըշ տըր.

Տիւքքեանճըլար, թիւճճարլար, վէ ախզ ու իթա իլէ մէշղուլ օլան սայիր ատամլար, Լօնտրա ճիվարլարընտա զի-եատ, հավատար մահէլլէրտէ իսքեան իյլէմէք իրշն Լօնտրանն ասըլ էսկի գբսմընտա վագը խանէլէրինի թէրք իյ-լէմիշլէր վէ տէմիր եօլլար վէ սայիրու-մումա մախուս եօլ վէ պինալար իշին եէր աշմագ իւզրէ պիր թագըմ խանէ-լեր հէտմ օլունմուշլար տըր.

Տօղանլարընն սայըսը, սէնէ պէ սէնէ, էօլէնլէրին մըգտարընը թէճավուզ իյլէ-մէքտէ տիր, լաքին Լօնտրա սէքէնէ-լէրինին արթմասընն պաշլըճա սէպէպի կալ, Ըսգօչիա, Իրլանտա վէ էճնէպի մէմալէքէթլէրտէն Լօնտրաեա հիբրէթ ի-սթիմշ օլմասը տըր.

Սէնէյի մէգքիւրուն ապրիլ այը իւ-չինճիւ կիւնիւ ախշամընը, Լօնտրատա պուլունան սէքէնէլէրին մըգտարը, տիգ-գաթլը սուրէթտէ գալէմէ ալընան թահ-րիրի նուֆուս տէֆթէրինէ նէզարէն, 3,251,804 նէֆէր թահմին օլունմուշ տուր. Պու գատար ինսան, թամիզ չայընն իքի գըեըլարը իւզէրինտէ, Վուլվիչտէն, Հէմբրըսմիթ վէ Ն,օ-բուտտան Հէմբըսթէտա գատար իսքեան իտէր. Մէգքիւր մահէլլէրին վիւսաթը 122 միւրէպպա միլ օլուպ, հէր պիր միլտէ օրթա հիսապա 2 669 քիշի իս-քեան իյլէմէքտէ տիր.

—Ֆախրլի մուհարէպէ հէնկեամընտա Մ. Թիէր իլէ հիւքիւմէթնէ գարշը իթ-թիֆագը խաֆիտէ պուլունանլար. Պուր-պօն սիլսիլէսինին իպգասընը իսթէեէն-լէր իլէ Պուրպօն սիլսիլէսի իլէ Օրլեան սիլսիլէսինին պիրիպիրլէրի իլէ պիրլէշ-մէսինէ թարաֆկիր օլանլար տըրլար.

Ազ զամիր վէ չօգ քիւսթաթլըգլարը պուլունատուղու իշին տահա զիեատ թէհլիքէլի օլան Պօնապարթ թարաֆ-կիրլէրի, քէնտի տէպէսէլէրինի, էճնէպի մէմալիքլէրտէ, պաշլըճա Պրիւսէլ վէ Ճենէվրատա իճրա իյլէմէքտէ վէ օրա-լարտան, Սէտան ատամընը իլէ քէնտի սիլսիլէսինի իպգասընը իթտիրմէք իշին էեա-լէթտէքի չիֆթճիլէրի գանտըրմաեա չա-լըշմագտա տըրլար.

—Էնտէբանտանս Պէլժ զազէթաս-ընտա օգունտուղունա նէզարէն, Բա-ռիսատ պիր թագըմ գատընլար, պէնա-լարը աթէշէ վիրէն ապլար իլէ պիր օ-լարագ, խանէլէրէ կաղ թաշըմըգլարը վագըթ ախզ ու կիրիֆթ օլունարագ տիր հալ թիւֆէնկէ թուֆթուլմուշլար տըր.

—Ամէրիգա զազէթալարը, ինկիլիթէրա իլէ ագտ օլունան ահտնամէնին թաս-ատիգի Ֆագգընտա խօշնուտիւնէթլէրինի իզհար իյլէմէքտէ տիրլէր.

—Մատրիտտէն ալընան խապէրլէր, Գարլոս թարաֆկիրլէրինին եագընտա խեան պանտէթասընը գիւշատ իտէճէք-լէրինի գէշֆ իթտիրմէքտէտիրլէր. Պուր-պօն սիլսիլէսինին իպգասընը իսթէեէն-լէրտէն պիր չօղու, Բիրինճի տաղլարը սինօրունտա ճէմ օլմուշ տուր. Տօն Գար-լոս, պիր գաչ կիւնտէն պէրու Պայեոն-տա պուլունմագտա տըր.

—Նիու Ֆըրէյ Բըրէս զազէթասընտա օգունան պիր թէլիկրաֆ տէր քի Օրլեան վէ Պուրպօն սիլսիլէլէրին իպ-գասընը իսթէեէնլէր. հիւքիւմէթի միւս-թագիլէնին իպգասընա էնկել առա իյ-լէմէքտէ օլտուգլարը Մ. Թիէրի ազլ իթմէեէ գարար վիրմիշլէր տիր.

—Էնտէբանտանս Պէլժ զազէթասը տէր քի Մ. Բօշֆօր, իլք տէֆա իսթինթագա չէքիլմիշի հէնկեամտա պաեըմըզ վէ ագը պաշընա կէլտիքտէ, գանունա մու-զայիր ատա իյլէմէքտէ օլտուղու ախզ ու կիրիֆթ օլունմասընա գարշը բրբո-թէսթօ իտէրէք, ճէվապ վիրմէքլիյի ըէտտ իյլէմիշ տիր.

—Կոլուա զազէթասը տէր քի 600 լաշէ, Սէն գբեըլարընը գարլամըշ վէ Թէաթրը Լիրիք նամպէօյուք թէաթրօ պիր եըզըն քիւլե թահվիլ օլմուշ տուր. Մ. Ժիւլ Ֆավրը խանէսինէ պիր կիւլ-լե բասթ կէլիպ խանէյի մէզքիւրու խարագ իյլէմիշ տիր.

—Թայմզ զազէթասը, ժէնէրալ Տօմ-պրօվսքինին ախզ ու կիրիֆթ օլու-նաւ թիւֆէնկէ թուֆթուլմուշ օլմասընը եալանա չըգարըպ, միւմայիլէյհ ժէնէ-բալ գաչմըշ տըր, ատր.

—Նոր-Ալմանեը—Յայթունկ զազէ-թասը, Ալմանեատա էսքի գալմագ ի-չին նամուսլարը իւզէրինէ եէմին վիրիպ ատ ատանան եէմինլէրինի ատագ ալ-թընա ալարագ գաչմըշ օլան Ֆրանսըզ օֆիչէրլարընն մըգտարընը, 142 նէ-ֆէրէ իպալ գըլմըշ տըր.

Ալմանեատա թէվգըֆ օլունմուշ օ-լան Թուրքօ նամ ճէզայիր ասքէրլէրի Ֆրանսատա իրսալ գըլընմըշլար տըր.

—Ավսթրիա իմբէրաթօրու հազրէթ-լէրի, Վիէննատան Շօնպրիւնէ կիթտի-յի վագըթ ազգալմըշ քի պիր գազատա գուրպան կիտճէք իմիշ, չէօյլէ քի, աշա-ղը ալընմագ իւզրէ օլան պիր խանէնին տիրէյի, իմբէրաթօր հազրէթլէրինին բագիպ օլտուղու արա գա կէչտիյի վա-գրթ սօգազընը օրթ ասընա տիւշմիւշ տիւր. Ասրագաճը, պէյկիրլէրինի պիրտէն պի-րէ սաղ թարաֆա չէվիրէրէք, ֆէլա-քէթին էօնիւնիւ ալմըշ տըր. Տիգգաթ-պշլըգլարը իլէ մէզքիւր գազատա սէ-պէպիեէթ վիրմիշ օլան ամէլէլէր ախզ ու կիրիֆթ օլունմուշլար տըր.

ՏԱԽԻԼԻՅԻ

Ասալէթլու բրէնս Շարլը հազրէթ-լէրի Պուղտան թարաֆլարընտան Պուք-րէշէ ավտէթինտէ էհալի թարաֆընտան քէմալ մէճլիսունիյեէթ ու մահզուզիյ-եէթլէ գապուլ օլունմուշ տուր.

Մէմլէքէթին իտարէ օլունտուղու գօնսթիթիսիյօն եանի հիւքիւմէթի մէգ-բուլթա ուսուլընն հէնուզ մէտէնիյեէթի թամամէյէ վէ իմու մէարիֆին տէրէճէյի մաթլուպէսինէ նայիլ ու վասլ օլմամըշ օլան պիր էհալի իշին մատտէթէն վէ մա-նէնմիւզիրը օլտուղունու բրէնսի միւշ-բիւլյհ թէճարիյ ղի քէսիրէ (պիր չօգ թէճ-բիպէլէր) իլէ թէեագգան (լաւ տեղե-կանալ) իթմիշ օլտուղունտան նաշի ու-սուլի մէզքիւրէնին թատիլինի (մեղմել) թէսավվուր իտէրէք էվվել էմրտէ մաթ-պուտթաճ օլան սէրպէսթլիկին տայի-բէյի ինհիսարէ աշընմասընա (սահման նափակել) թէշէբպիւս իլէ Պուքրէշտէ թագ օլունան պիր թագըմ հիճվիյեէ (շարիվարի) վէ բէսիմլի զազէթալարընն մայիսին պիր նճի կիւնինտէն իթթիպա-բէն թաթիլինէ էմր վիրմիշ օլտուղու կիպի իսվօպօթէ նամ Պուլղարճա ֆէ-սատ զազէթասընն տախի թագ ու նէշ-բինի մէն իթմիշ տիր (ֆագաթ մուվագ-գաթէն (առժամանակեայ) մի, եօգսա, միւէպպէ՞տէն (մշտնջենական կերպով) մի, պիլէմէյիզ).

Վէ զիմամի իտարէյի եէտի իթթիյա-բընա ալարագ մէմլէքէթին ըսլահի ահ-վալընա չալընմագտա տըր.

Պինապէրիյն գըրմըզը՝ եանի, Պը-րաթիեանօ թարաֆտարը օ ուպ էզհանի էհալիյի թախտիշ վէ տայիմա սէմթի ֆէսատա թէսվիգ (սէվգ իթմէք) իթմէք-տէ պուլունան Ռօմանիկ նամ զազէ-թանընն մուհարբիրի մահուտ Ռօսնի Պուքրէշտէ տիքիշ թուլթամայարագ Ֆը-բանսատա ազիմէթ իթմիշ տիր.

Մէմլէքէթէն գամարա ազասընընն ինթիխապը տիւնքի ճիւմա իրթէսի կիւ-նու խիթամվէզիյր օլարագ գըրմըզը թագըմընն պիր հալի եէէստէ գալարգ-լարը, եանի հէյէթի հազրէթ թարաֆ-տարլարընն էյսէրիյեէթ գազանարգ-լարը պու քիրբէ գարշուտան տլորղը-մըզ մալիմամթէն միւսթէպան (անլա-շըմըզ) տըր.

Կազէթ տ'Օկիւսթ նամ զազէթանընն մէմլէքէթէյնին տհվալի հագգընտա տէրճ էյլէտիյի զայէթ մուֆասսալ պիր պէնտտէ տրգգաթա շաեան կէօրիւ-միւշ օլան պազը իսթարաթ վէ միւ-թալաթրն թէրճէմէյի մէէլի տիր.

«Վէ Մէմլէքէթէյնտէ գօնսթիթի-սիյօն ուսուլի ճարի օլտրգճա հիշ պիր բրէնս մէմլէքէթին էճնիյեէթ ու ասայի-շինի թէեիտ վէ գավանինին ահքա-մընը իֆազ իթմէյէ մուվաֆֆագ օլա-մայաճագ տըր. Վէ պու մագուլէ սէր-պէսթ բօլիթիգանընն էպէտի օլարագ էհալիյի պիր թագըմ ուլղունսըզըգ վէ գարբշըգլարտան մուհաֆազա ի-տէմէյէճէկինտէ շիւսլեհէ եօգ տըր.

«Մէմլէքէթէյնին Գօնսթիթիսիյօնը աղրազի ֆէսատքեարանէնին ալէթի իյ-գաը (չար եւ աւերիչ կրից չարժառի-թը) օլուպ, լաեէնգաթի (անընդհատ) տիւրլիւ տիւրլիւ հարէքեաթի իխթի-լաֆյեէ կէօրիւլմէքտէ տիր.

Պու միսիլլու գավանին իլէ հիշ պիր հիւքիւմէթ ագագի օլամազ. Բրէնս Շար-լը հազրէթլէրինին պունտան ագտէմ նէշը իյլէտիյի թահրիրաթը հէր պիր ֆըրգասընընն մագրունը հագգ ու սավապ (ճիշտ եւ իրաւացի) օլտրգը պիթարաֆ պուլունանլէր թարաֆընտէն խալիսանէ (անկեղծօրէն) թաստիգ օլունույօր.

«Պիզիմ պու պագատէ օլան էֆքեար-ըմիզ, պիր բօլիթիգա ճէսարէթինի թավսիյէ իթմէք օլմայուգ, միւճէրրէա ուսուլի մազպուլթա իլէ Մէմլէքէթէյնին շիմալիքի ուսուլի իտարէսինին նազարի մուվազէնէտէն կէչիւրիւմէսինի իխթար-տէն իպարէթ տիր (հոս մեր նպատակը ոչ թէ տեսակ մը քաղաքականութեան հետեւիլ խրատել է, այլ ներկայ սանս ձարձակ վարչութիւնը մէկ ուրիշ չափա-ւոր եւ միջին դրութեան մը հետ բա-րեխառնելու պէտքն ու օգտակարու-թիւնը միտք ձգել է).

«Էէյէթի հազրէրէնին մէսլէքի միւթ-թէխազը օլան (բռնած դիրքը եղած) բօլիթիգա, իշզու գազըյեէյի մուհթէ-նապիհայէ մաթուք (այսուշադրութեան արժանի խնդրոյն ու կէտին վերաբեր-եալ) օլմագ լազըմ օլուպ, պուտտա զա-եէթ միւշքիլ պիր մատտէ տիր.

«Մէմլէքէթէն էհալիսինին սէրա-մէտտանընտան (յաւագորէից) օլուպ թէ-սրրաթի նուֆուզլէրի մալիում օլան Պը-րաթիանօ վէ Գօղալէնիչիեանօ նամ զաթլարը թահրիքի էհալիտէ օլան մէհաբէթլէրինին սէմէրէսի օլարագ մէմ-լէքէթէյի պիր թագըմ ֆէսատ գօմի-թէլլէրինին մէրքէզի մէսապէսինէ կէ-թիրտիլէր.

«Էէր նէ հալ իսկ Մէմլէքէթէյն է-մարէթի (Ռումանիոյ իշխանութիւնը) էվ-բօգանընն թահթի քէֆալէթինէ օլտու-ղունտան ասալիշ ու իսթիրահաթը ին-հիլալինէ (խաղաղութիւնը խանգարիչ) պիր սէպէպ վուգու պուլմագ օլուր ի-սէ տիւվէլի զամինէնին (երաշխաւոր տէրութեանց) քէյֆիյէթի մուհաքէմ-եէ ալմաղա վէ իճապը լթագտիրինտէ ասքէր պիլէ կէօնտէրմէյէ հագգը վար տըր.

«Պինաէն ալէյհ Ուլահ վէ Պուղ-տանլուլէր, մէմլէքէթլէրինին մէնաֆիի (երկիրներնուն օգուտը) ահվալընը ըս-լահը չարէսինտէ վէ ուսուլի իտարէյի հազրէրէտ ն տօլայի իքիտէ պիրտէ վու-գուա կէլէն գարբշըգլարը քիւլ-լիյեէն մէնիյլէ պունլարա պիր նէթի-ճէյի գաթիյեէ վիրիլմէսընտէ (վիճա-կը բարեկարգիչ հնարքէ մը եւ ներկայ վարչութեան դիրքին երեսէն ժամանակ ժամանակ ծագած շփոթութեանց գլխո-վին բարձմամբ այսպիսի իրաց կարուկ վերջ մը տալն կախումն ունենալը) օլ-տուղունու անլասընլար.

«Ըսլահաթընն մէվգրի հուսուլէ կէթի-րիլմէսի իսէ, Ուլահ վէ Պուղտանլուլար-ընն պաշլարը իւզէրինտէ մէշհուր Տէ-մաղլիսին սէյֆի (գըլըճը) ասըլը օլտր-գընն էվրօբա թարաֆընտան քէն-տուլէրինէ կէօսթէրիլմէսինէ միւթէվագ-գըֆ տըր.

«Արգու օլունմաեան պիր թագըմ վուգուաթընն էօնիւնիւ ալմագ իշին, էվվել էմիրտէ տիւէլի զամինէնին Պա-պը—ալի իլէ իճրայի միւզաքէրէ իթմէ-լէրի լազըմ տըր.» (Թ...)

ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԷԹԱ
ԽՄԲԱԳՐԵՑ Ե. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

Գալաթատա Բէնշէնպիհ բազարընտա 29
Նիւմէրօլու իրսի խանընտա